

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Postboks 94
1378 NESBRU

Trondheim, 27.06.2023

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/11091

Saksbehandler:
Anniken Gjertsen Skonhoft

Om bruk av hjelpemidler ved gjenutsetting av fisk

Vi viser til deres henvendelse datert 20. september 2020 om bruk av ulike hjelpemidler for håndtering av fisk som er tenkt satt tilbake i vannet. Vi beklager at det har tatt lang tid å gi dere et svar på henvendelsen.

Problemstilling

Henvendelsen gjelder forståelsen av lakse- og innlandsfiskloven § 37 sjetten ledd, første setning, hvor det heter at fisk som fanges, enten skal settes ut umiddelbart, eller avlives omgående. Dere spør om bruk av karpesekk og såkalt "livewell-tank" er i samsvar med denne bestemmelsen.

Dere beskriver karpesekk og bruken av denne, som følger: *et nokså finmasket nett/sekk av knuteløst materiale slik at det skal være mest mulig skånsomt for fiskens hud. Det er egnet til å ha fisken stående i over noe tid, men primært er tiden kortvarig – fra den er landet til den eventuelt veies og gjennutsettes.*

"Livewell-tank" og bruken av denne beskriver dere som følger: *et gjennomstrømningskar som finnes i mange båter som er rigget for sportsfiske. Her oppbevares fisken kortvarig slik at den gjenvinner full vitalitet før gjenutsetting.*

Miljødirektoratets vurdering

Lakse- og innlandsfiskloven § 37 sjetten ledd, første og andre punktum lyder som følger:

Fisk som fanges og ikke settes ut umiddelbart, skal avlives omgående. Organismer som ikke er av stedegeen stamme, skal ikke gjenutsettes, men avlives omgående.

I 2020 ble lakse- og innlandsfiskloven § 37 sjetten ledd endret, slik at loven ikke lenger inneholder noe unntak fra kravet om umiddelbar gjenutsetting for "fisk som under fisket oppbevares i nett beregnet til dette formålet". Dette unntaket var i lovforarbeidene beskrevet som et unntak for "oppbevaring i såkalt "keep-net", for oppbevaring av fisk under fisket", jf. Prop. 86 L (2011-2012), kapittel 6.1. Begrunnelsen for at unntaket ble fjernet i 2020, var at loven ikke i unødig grad burde

åpne for praksiser som øker risikoen for at fremmede arter blir flyttet til nye vann, jf. Prop. 79 L (2019-2020), kapittel 3.4.2.

I lakse- og innlandsfiskloven § 37 første ledd blir det presisert at fiske og fangst "skal foregå på en måte som ikke utsetter disse artene for unødige lidelser, jf. lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd". Dette betyr at gjenutsetting må utøves i samsvar med dyrevelferdsloven. Mattilsynet gir, på sine nettsider, anbefalinger om skånsom behandling av fisk ved gjenutsetting. Blant de generelle rådene er at kroken må fjernes skånsomt, at fisken ikke tas ut av vannet, at fisken skal holdes mest mulig vannrett, og at man kontrollerer at fisken er levedyktighet før gjenutsetting, da det kun er lov å sette tilbake uskadet og levedyktig fisk.

Med utgangspunkt i kravet om at gjenutsetting av fisk skal utøves i samsvar med dyrevelferdsloven, vil Miljødirektoratet foreta en vurdering av om bruken av hjelpemidler som skissert av NJFF er i samsvar med kravet om "umiddelbar gjenutsetting" i lakse- og innlandsfiskloven § 37 sjette ledd. Ved fiske der det praktiseres begrenset gjenutsetting, er det vår vurdering at fisker, som utgangspunkt, må og kan bruke nødvendig tid og metoder for å avklare eller sikre at fisken er levedyktig før eventuell gjenutsetting, og også ta i bruk hensiktsmessige hjelpemidler for å oppnå dette formålet, forutsatt at dette ikke i unødig grad øker risikoen for flytting av fisk. Slik tids- metode- og hjelpemiddelbruk vil, i utgangspunktet, ikke være i strid med kravet om "umiddelbar gjenutsetting" i lakse- og innlandsfiskloven § 37 sjette ledd,

Formålet med en "livewell-tank" er å sikre at fisken gjenfinner vitalitet før gjenutsetting. Det er Miljødirektoratets vurdering at overføring av fisk til "livewell-tank" for kortvarig oppbevaring fram til fisken har gjenfunnet vitaliteten og derpå settes ut igjen, ikke er i strid med kravet til "umiddelbar gjenutsetting". Dersom fisken ikke gjenfinner vitaliteten, skal fisken straks avlives.

Også bruk av hjelpemidler som ikke primært har til formål å avklare eller sikre at fisken er levedyktig før gjenutsetting, kan, som utgangspunkt, være i samsvar med kravet til "umiddelbar gjenutsetting". Dette forutsetter at fisken oppholder seg mest mulig i vannet, at håndteringen er kortvarig, og at praksisen ikke i unødig grad øker risikoen for flytting av fisk. Miljødirektoratet har tidligere uttalt at kortvarig og begrenset håndtering av fisk i måletrau før gjenutsetting, er forenelig med kravet til "umiddelbar gjenutsetting". Måletrau brukes under fiskekonkurranser, og håndteringen innebærer, etter hva vi har fått opplyst, følgende steg: fisken overføres til håv etter at den er tatt, bringes i håv nedsenket i vann inn til land, der fisken måles i måletrau med friskt vann som dekker hele fisken, fisken tas bilde av og registreres, før den umiddelbart blir sluppet ut i vannet igjen. I tillegg må selvsagt kroken fjernes på forsvarlig vis.

Tilsvarende er det Miljødirektoratets vurdering at overføring av fisk fra håv, via avkrokingsmatte til karpesekk, for umiddelbar veiing og gjenutsetting, ikke er i strid med kravet om "umiddelbar gjenutsetting", såfremt fisken oppholder seg mest mulig i vannet. Oppbevaring av fisk i karpesekk utover dette, f.eks. under en hel fiskekonkurransen, vil åpenbart være i strid med kravet om "umiddelbar gjenutsetting".

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Trond Flydal
seksjonsleder

Anniken Gjertsen Skonhoft
seniorrådgiver